

ВІДГУК

доктора філософії в галузі права Козлової Юлії Сергіївни на дисертацію Білоуса Ярослава Володимировича на тему «Адміністративно-правове регулювання використання інформаційних технологій в Україні» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Дисертація Я.В. Білоуса відповідає основним вимогам до кваліфікаційної наукової праці і розкриває важливу тему адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій в Україні. Сучасний стан адміністративно-правового регулювання інформаційних технологій в Україні є задовільним, про що свідчить наявність нормативно-правової бази, що охоплює основні аспекти цифрової трансформації України, зокрема: впровадження електронного документообігу, забезпечення захисту персональних даних, регулювання кібербезпеки та розвиток електронного врядування.

В процесі аналізу теоретико-методологічної основи дослідження використання інформаційних технологій як об'єкта адміністративно-правового регулювання автором приділено увагу генезі адміністративно-правового регулювання інформаційних технологій в Україні, акцентовано увагу на еволюції правового забезпечення цієї сфери, формуванні державної політики щодо цифровізації та нормативно-правових механізмах її реалізації.

В роботі достатньо змістовно розкрито актуальні питання адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій в Україні. На особливу увагу заслуговує авторське визначення поняття «адміністративно-правове регулювання інформаційних технологій» як діяльності органів виконавчої влади, інших суб'єктів публічної адміністрації, яка спрямована на створення, впровадження та застосування адміністративно-правових норм, що забезпечують ефективне

функціонування, розвиток і безпеку інформаційних технологій, а також регулювання відносин між суб'єктами у сфері використання інформаційних технологій із метою забезпечення публічного порядку, захисту прав і свобод людини, підтримки економічної стабільності та національної безпеки. Таке визначення враховує основні складові адміністративно-правового регулювання: об'єкт регулювання, суб'єкти регулювання, мету та функції регулювання.

Змістовним є акцент автора на проблемах правового режиму інформаційної безпеки України та недоліках координації між суб'єктами адміністративно-правового регулювання у сфері інформаційних технологій. Запропоновані автором шляхи вдосконалення законодавства заслуговують уваги, адже відповідають нагальним потребам цифрового розвитку держави.

Збагачує роботу дослідження досвіду правового регулювання та публічного адміністрування у вказаній сфері суспільних відносин в зарубіжних країнах, а також визначення можливості та доцільності його впровадження в національну юридичну практику.

За результатами проведених наукових пошуків Я.В. Білоус визначає перспективні напрями удосконалення адміністративно-правових засад використання інформаційних технологій, та формулює змістовні висновки, які демонструють виконання поставлених перед ним завдань та досягнення мети дисертаційного дослідження.

Проте, як і будь яка комплексна наукова праця, дисертація Я.В. Білоуса не позбавлена певних дискусійних моментів, які потребують додаткової аргументації та обґрунтування.

По-перше, у підрозділі 2.1 дисертації «Адміністративно-правове забезпечення правового режиму інформаційної безпеки» автором недостатньо приділено уваги питанню забезпечення інформаційної безпеки в Україні в умовах воєнного стану. Зокрема, дисертантом фрагментарно розглянуто адміністративно-правові механізми, що застосовуються державним апаратом для протидії інформаційним загрозам, які є критично

важливими у сучасних умовах. Проте залишено поза увагою такі аспекти, як державна політика у сфері боротьби з інформаційними атаками та дезінформацією, заходи щодо нейтралізації ворожої пропаганди, а також нормативно-правові зміни, спрямовані на посилення контролю за інформаційним простором.

Отже, більш глибокий аналіз законодавчих змін, запроваджених в умовах воєнного стану та детальне дослідження адміністративно-правових механізмів забезпечення інформаційної безпеки в умовах війни дозволило б підвищити наукову та практичну значущість роботи, а також сприяти кращому розумінню ролі адміністративно-правового регулювання в умовах гібридних загроз та повномасштабної війни, а також формуванню пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства у цій сфері.

По-друге, у підрозділі 2.3 дисертації «Адміністративні процедури в регулюванні інформаційних технологій», автор залишає осторонь питання значення адміністративного процесу в сфері інформаційних технологій, а також, взаємозв'язку й відмінностей понять «адміністративна процедура» та «адміністративний процес», що є важливим аспектом дисертаційного дослідження. Незважаючи на детальний розгляд адміністративних процедур в регулюванні інформаційних технологій, залишилось відкритим питання щодо їхнього співвідношення з адміністративним процесом, який охоплює не лише процедурні аспекти прийняття рішень органами публічної влади, а й порядок оскарження таких рішень, контроль за їх виконанням, механізми юридичної відповідальності тощо. Таким чином, доповнення цього аспекту дозволило б зробити висновки автора більш комплексними та забезпечило б ширше розуміння адміністративно-правового регулювання інформаційних технологій з урахуванням сучасних тенденцій розвитку правової системи України.

По-третє, у підрозділі 3.1 «Проблеми правового регулювання інформаційних технологій в умовах цифрової трансформації» дисертації автор виділяє напрями впливу глобалізації на розвиток інформаційних

технологій, а також, перспективи розвитку адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій в Україні, серед яких називає прискорення євроінтеграційних процесів, які для України є основним проявом її участі в процесах глобалізації та обумовлюють необхідність приведення національного законодавства у відповідність до норм та принципів права ЄС (включаючи адміністративно-правові засади використання інформаційних технологій), що передбачає повне виконання міжнародних угод Україною в сфері захисту персональних даних, забезпечення заходів з кібербезпеки, безпеки мереж та інформаційних систем, а також впровадження електронного врядування.

Слід зауважити, що прискорення євроінтеграційних процесів більшою мірою залежить від політичної волі керівників органів публічної адміністрації, а також багатьох об'єктивних та суб'єктивних факторів і не є результатом впливу глобалізаційних процесів.

По-четверте, дисертаційна робота містить дещо обмежений аналіз питання впровадження інноваційних технологій в Україні. Дисертант справедливо звертає увагу на необхідність законодавчого врегулювання ринку віртуальних активів, Інтернету речей та штучного інтелекту, наголошуючи на потенційних ризиках їх впровадження. Проте в роботі не розкрито детальних механізмів нормативного врегулювання цих процесів, а також не запропоновано конкретних шляхів їх імплементації з урахуванням національних особливостей правової системи України.

Проте, висловлені зауваження мають дискусійний характер і значною мірою не впливають на загальну позитивну оцінку роботи Я.В. Білоуса.

Вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що дисертація на тему «Адміністративно-правове регулювання використання інформаційних технологій в Україні» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право є завершеною науковою працею, яка відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567

«Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів», а її автор – Білоус Ярослав Володимирович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Офіційний опонент:

заступник начальника відділу
документування управлінської діяльності апарату
Полтавської обласної
державної (військової) адміністрації,
доктор філософії в галузі права

Юлія КОЗЛОВА

*Доктор Ю.С. Козлова
засвідчує*

*Згідно з положеннями статті 17
Закону України «Про наукову та
вищу середню освіту» та статті 10
Закону України «Про державну
адміністрацію»*

Юлія Козлова